

Social-, Bolig- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
E-mail: masz@sm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 91325751
LIVT@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 24/00997-2

24. APRIL 2024

HØRINGSSVAR OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF ADOPTIONSLOVEN (HÅNDTERING AF KONSEKVENSERNE VED AFVIKLING AF DANISH INTERNATIONAL ADOPTION)

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har ved e-mail af 19. april 2024 anmodet om Institut for Menneskerettigheders bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af adoptionsloven (Håndtering af konsekvenserne ved afvikling af Danish International Adoption).

Med lovudkastet foreslås det, at social- og boligministeren bemyndiges til (1) at give Ankestyrelsen tilladelse til at virke som adoptionsformidlende organisation, og (2) at fastsætte nærmere regler om Ankestyrelsens adoptionsformidlende aktiviteter og om Ankestyrelsens varetagelse af opgaver knyttet til adoptionsformidling, herunder PAS-opgaver.

Instituttet noterer sig, at Ankestyrelsens nye rolle som adoptionsformidler ifølge bemærkningerne kun skal anvendes til at færdigbehandle verserende sager, hvor ansøgeren allerede står på DIAs venteliste. Formålet med de foreslåede bestemmelser er altså at sikre varetagelse af presserende opgaver på området for internationale adoptioner i perioden efter DIA's afvikling, og der er ikke med lovforslaget i øvrigt taget stilling til fremtiden for internationale adoptioner til Danmark.

I lyset af den korte høringsfrist vil instituttet alene komme med to overordnede bemærkninger.

TILLADELSE TIL, AT ANKESTYRELSEN VIRKER SOM ADOPTIONSFORMIDLENDE ORGANISATION

I de almindelige bemærkninger, punkt 2.2, er det anført, at Ankestyrelsens stillingtagen til, om adoptionsforløbet kan fortsætte, både indeholder en vurdering af frigivelsesprocessen i afgiverlandet i

den konkrete sag og en vurdering af den pædiatriske erklæring vedrørende barnet, og at Ankestyrelsen har de fornødne kompetencer til at varetage opgaven med adoptionsformidling på en betryggende måde. Det er ikke i øvrigt anført, hvordan Ankestyrelsen skal foretage sagsoplysning i de konkrete sager.

Den senere tids omtale af ulovlige internationale adoptioner skaber en bekymring for, at børn kan være blevet frigivet til adoption på et ulovligt grundlag. På grund af de ekstremt alvorlige konsekvenser af denne risiko, opfordrer instituttet til, at kravene til sagsoplysning i de konkrete sager skærpes mest muligt.

ANKESTYRELSENS VARETAGELSE AF PAS-OPGAVER

Instituttet finder det positivt, at der med udkastet etableres et lovgivningsmæssigt grundlag for, at adopterede til Danmark fortsat kan modtage PAS, herunder særligt med henblik på at støtte den adopteredes ret til kendskab til egen historie.

I bemærkningerne til § 1, nr. 1, er det anført, at "Ankestyrelsen skal varetage de PAS-opgaver, som DIA varetager i dag. [...] Den foreslåede bemyndigelse vil dog også kunne anvendes til at pålægge Ankestyrelsen en øget forpligtelse til at varetage PAS-opgaver i forhold til, hvad der er pålagt DIA i dag".

Instituttet opfordrer til, at denne mulighed anvendes, og at man undersøger, hvordan en fremtidig PAS-ordning i højere grad kan bistå adopterede med at få kendskab til egen historie og sikre den adopteredes ret til identitet.

Der henvises blandt andet til, at [DIA i november 2023 gjorde ministeren opmærksom på en række strukturelle problemer på PAS-området](#).

Der henvises til ministeriets sagsnummer 2024 – 1479.

Med venlig hilsen

Liv Teilgård

JURIDISK SPECIALKONSULENT